

Súd: Okresný súd Levice
Spisová značka: 12Er/370/2008
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4308206349
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 01. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miriam Pintová
ECLI: ECLI:SK:OSLV:2020:4308206349.2

Uznesenie

Okresný súd Levice v exekučnej veci oprávneného: Slovenská konsolidačná, a. s., Cintorínska 21, Bratislava, IČO: 35 776 005, proti povinnému: I. o vymoženie 33,19 eur s prísl., takto

rozhodol:

I. Súd exekúciu **z a s t a v u j e**.

II. Súdnemu exekútorovi JUDr. Lukášovi Liščákovi, Exekútorový úrad Hlohovec, trovy exekúcie **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

1. Oprávnený (v tom čase Slovenská republika - Krajské riaditeľstvo Policajného zboru v Nitre, IČO:00735809) podal u súdneho exekútora proti povinnému návrh na vykonanie exekúcie na základe exekučného titulu - bloku na pokutu nezaplatenú na mieste Obvodného oddelenia PZ Štúrovo číslo AA 1425433 zo dňa 20.05.2007, pre vymoženie sumy 39,19 eur. Súdny exekútor na základe návrhu a exekučného titulu požiadal o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, ktoré mu Okresný súd Levice dňa 30.06.2008 udelil - poverenie č. 5402 051376, ktorým poveril súdneho exekútora vykonaním exekúcie vo veci hore uvedených účastníkov.

2. Súd zistil, že existuje zákonný dôvod na zastavenie exekúcie z úradnej povinnosti súdu. Došlo k uplynutiu prekluzívnej lehoty, počas ktorej bolo možné vykonať rozhodnutie, na základe ktorého je vedené exekučné konanie s poukazom na § 88 ods. 1 zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení účinnom do 31.08.2008.

3. Podľa § 243h ods. 1 prvá veta zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov účinného od 1.4.2017, ak tento zákon v§ 243i až 243k neustanovuje inak, exekučné konania začaté pred 1. aprílom 2017 sa dokončia podľa predpisov účinných do 31. marca 2017.

4. Podľa § 9a ods. 1 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov účinného do 31.3.2017 (ďalej Exekučný poriadok), ak to povaha veci nevyklučuje, v konaní podľa tohto zákona sa primerane použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku.

5. Podľa § 57 ods. 1 písm. b) Exekučného poriadku exekúciu súd zastaví, ak rozhodnutie, ktoré je podkladom na vykonanie exekúcie, bolo po začatí exekúcie zrušené alebo sa stalo neúčinným.

6. Podľa § 58 ods. 1 Exekučného poriadku exekúciu zastaví súd na návrh alebo aj bez návrhu.

7. Podľa § 88 ods. 1 zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch účinného do 31.8.2008 rozhodnutie o uložení pokuty za priestupok, o nároku na náhradu škody a o náhrade trov konania možno vykonať do troch rokov od uplynutia lehoty určenej na ich zaplatenie.

8. Podľa § 583 Občianskeho zákonníka súd je povinný na zánik práva prihladať, aj keď to dlžník nenamietne.

9. Exekučným titulom vo veci je rozhodnutie - bloku na pokutu nezaplatenú (ďalej len blok), ktorým správny orgán rozhodol o vine a o tom, že za priestupok, ktorého sa obvinený (povinný) dopustil porušením zákona č. 315/1996 Z. z. o premávke na pozemných komunikáciách a zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch sa mu ukladá sankcia - pokuta vo výške 33,19 eur (1000,- Sk), ktorú bol povinný zaviazaný zaplatiť do 15 dní od uloženia. Zákon o priestupkoch obsahoval v tom čase (v čase rozhodnutia správneho orgánu - vydania bloku na pokutu a začatia plynutia lehoty na plnenie) aj právnu úpravu výkonu tohto rozhodnutia a to tak, že rozhodnutie o uložení pokuty za priestupok, o nároku na náhradu škody a o náhrade trov konania bolo možné vykonať do troch rokov od uplynutia lehoty určenej na ich zaplatenie (§ 88 ods. 1 zákona o priestupkoch účinného do 31.8.2008). Charakter lehoty vyplývajúcej z citovaného zákonného ustanovenia bol prekluzívny, preto jej márnym uplynutím právo na vykonanie rozhodnutia zaniklo. To znamená, že v lehote 3-och rokov bolo potrebné rozhodnutie vykonať, t. j. výkon rozhodnutia nielen nariadiť, ale výkon rozhodnutia musel byť v uvedenej lehote aj skončený, pričom na zánik tohto práva súd prihlada z úradnej povinnosti, aj keď to dlžník nenamietne.

10. Lehota na vykonanie exekučného titulu v tejto veci začala v zmysle § 88 ods. 1 zákona o priestupkoch účinného do 31.8.2008 plynúť od uplynutia lehoty určenej na zaplatenie uloženej pokuty. Z bloku vyplýva, že pokuta bola uložená dňa 20.05.2007. Povinný mal pokutu zaplatiť do 04.06.2007. Vykonateľnosť nadobudol exekučný titul dňa 05.06.2007. Trojročná lehota, v ktorej bolo možné rozhodnutie vykonať, sa potom skončila dňom 05.06.2010.

11. S účinnosťou od 1.9.2008 došlo zákonom č. 298/2008 Z. z. k zmene právnej úpravy ustanovenia § 88 zákona o priestupkoch tým, že prvý odsek tohto ustanovenia bol vypustený bez toho, aby bolo prechodnými ustanoveniami upravené posudzovanie prekluzívnej lehoty, ktorá začala plynúť pred uvedeným dňom. Z obsahu dôvodovej správy k tejto novele možno vyvodiť záver, že vypustením prvého odseku § 88 zákona o priestupkoch sa právna úprava výkonu rozhodnutí na peňažné plnenia dostala do súladu s právnou úpravou v zákone č. 71/1967 Zb. o správnom konaní upravujúcou lehotu na nariadenie výkonu rozhodnutia (§ 71 ods. 3), pretože nie je vecný dôvod, aby vymáhanie pokút za priestupky bolo iné, ako vymáhanie iných pokút.

12. V súlade so všeobecne uznávanou právnou zásadou zákazu retroaktivity právnej normy treba vznik, zmenu a zánik právnych vzťahov ako aj právne účinky, ktoré z nich vyplývajú, posudzovať podľa práva platného v čase, v ktorom k vzniku, zmene alebo zániku právneho vzťahu došlo. Používanie tejto zásady platí pre oblasť práva verejného, ale aj pre právo súkromné, avšak s určitými odchýlkami. Vo vzťahoch upravujúcich právo súkromné nemôže právna norma pôsobiť spätne, pokiaľ v zákone jej spätná účinnosť nie je výslovne uvedená. Odlišná situácia platí pre oblasť práva verejného. Novšia právna norma, ktorej účinky sú pre jej adresáta výhodnejšie tu platí spätne vtedy, ak by predchádzajúca právna úprava upravovala danú vec spôsobom pre adresáta nevýhodnejším. Za týchto okolností pritom nerozhoduje, že retroaktivita právnej normy nie je v nej výslovne uvedená. Právne pomery adresáta právnej normy sa teda budú spravovať novším právnym predpisom, ak je pre neho výhodnejší. Opačná je potom situácia vtedy, ak novšia právna norma obsahuje právnu úpravu, podľa ktorej by situácia bola pre jej adresáta nevýhodnejšia, v tomto prípade platí všeobecne platná zásada zákazu retroaktivity právnej normy.

13. Ak sa teda právna úprava zmení v čase, keď už lehota na vykonanie rozhodnutia začala plynúť, môže sa nový právny predpis použiť na už začaté plynutie lehôt len vtedy, ak to zákon výslovne ustanovuje (vo svojich prechodných ustanoveniach) alebo ak je to pre účastníka výhodnejšie. Iný postup by mal za následok právnu neistotu a nezodpovedal by všeobecnej platnej zásade trestania upravenej v čl. 50 ods. 6 Ústavy SR. Aj Najvyšší súd SR vo svojom rozhodnutí sp. zn. 8 Sžo 147/2008 uviedol, že ak správne delikty patria do kategórie trestných obvinení v zmysle čl. 6 ods. 1 prvá veta dohovoru, treba, aby aj súd prihladol k zániku zodpovednosti za správny delikt z úradnej povinnosti (ex offa) bez ohľadu na skutočnosť, či zánik zodpovednosti za správny delikt v podanej žalobe na preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného alebo v podanom odvolaní proti prvostupňovému rozsudku žalobca namietal. V

tomto prípade zákon č. 298/2008 Z. z., ktorým bol s účinnosťou od 1.9.2008 zrušený ods. 1 §-u 88 zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch, neobsahuje vo svojich ustanoveniach úpravu spätnej účinnosti, preto sa prekluzívna lehota, ktorá začala plynúť podľa predchádzajúcej úpravy, musí podľa nej aj dokončiť.

14. Uvedené závery podľa názoru exekučného súdu vyplývajú aj zo stanoviska správneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky Snj 840/02 (číslo judikátu 21/2003), aj keď sa týka plynutia premlčacích lehôt pri vymáhaní sankcií uložených podľa predpisov o sociálnom zabezpečení: „... právo Sociálnej poisťovne vymáhať poplatok za nesplnenie ohlasovacej povinnosti, pokuty a penále podľa predpisov o sociálnom zabezpečení sa premlčuje v lehotách, vyplývajúcich z právneho predpisu, platného v čase, kedy jej právo vzniklo, pokiaľ úprava premlčacích lehôt nie je podľa nového právneho predpisu pre účastníka výhodnejšia.“

15. Uvedené závery tiež vyplývajú z rozhodnutí Najvyššieho súdu Českej republiky a Ústavného súdu Českej republiky, podľa ktorých: „Ak sa spájajú otázky významné pre exekúciu správneho rozhodnutia s predpisom, na základe ktorého bol vydaný (pričom rozhodné je znenie predpisu účinné v dobe vydania rozhodnutia), je potrebné tiež lehotu, do uplynutia ktorej možno rozhodnutie vykonať ako vlastnosť exekučného titulu, posudzovať podľa týchto predpisov (uznesenie NS ČR 20 Cdo 1802/2007 zo dňa 30.10.2008, uznesenie NS ČR20Cdo 43/2010 zo dňa 15.11.2011). „Vzhľadom na absenciu prechodných ustanovení všeobecné súdy postupovali podľa základného pravidla o časovej pôsobnosti právnych noriem, ktoré zásadne nepôsobia naspäť. Lehotu, do ktorej je možné rozhodnutie vykonať, ako vlastnosť exekučného titulu, bolo preto správne posúdiť podľa právneho predpisu, podľa ktorého bolo vykonávané rozhodnutie vydané (uznesenie ÚS ČR II. ÚS 3391/11 zo dňa 15.11.2011).“

16. Podľa názoru prof. Mareka Števčeka (Bulletin SAK 3/2015 - O temporalite procesných noriem, malé praktikum z teórie práva) „princípom právnej úpravy má však byť vždy princíp aretroaktivity právnych noriem, avšak len v zmysle neprípustnosti tzv. „pravej“ retroaktivity. Mnohé zmätky totiž vyvoláva práve pretrvávajúca dichotómia vnímania retroaktivity na pravú a nepravú. Jej korene možno nájsť už u Savignyho, no jednoznačne sa prikláňame k pomerne smelým a stojatým vodám nazerania na túto koncepciu rozčerpávajúcim názorom, ktoré toto rozlišovanie odmietajú. Retroaktivita môže byť len jedna, neprípúšťajúca žiadne prívlastky. Ide o vyjadrenie zásady *lex retro non agit*, teda, že zákon nepôsobí (nemá pôsobiť) späť - čiže princíp aretroaktivity alebo zákazu retroaktivity. Porušenie tohto princípu znamená, že právna norma reguluje spoločenské vzťahy spätne, teda, že mení obsah práv a povinností svojich adresátov spätne do času, kedy sama nebola účinná, čím porušuje požiadavku na úpravu obsahu právnych vzťahov len do budúcnosti. Jedine tento stav je stavom retroaktívnym. Nič iné. Vo všeobecnosti možno konštatovať, že ústavný zákaz retroaktivity môže mať povahu absolútnu alebo relatívnu, a v rámci tohto delenia aj povahu explicitnú alebo implicitnú - Prusák v citovanej práci hovorí v slovenských podmienkach o existencii explicitného relatívneho zákazu retroaktivity, a implicitného absolútneho zákazu retroaktivity v Ústave SR. Jednoduchou tézou je, že intertemporalita hmotnoprávných noriem je so železnou pravidelnosťou posudzovaná podľa pravidiel „nepravej“ retroaktivity - pre denotáciu tohto pojmu budeme používať príliehavejšie, i keď ťažkopádnejší výraz princíp okamžitej účinnosti. Pojmovým znakom tohto princípu je pritom skutočnosť, že na segmenty minulých právnych dejov sa pri posudzovaní ich aprobácie použije skoršia, zrušená právna úprava. Právna norma tak reguluje už existujúce vzťahy do budúcnosti, ale isté právne stavy, úkony a udalosti, alebo ich parciálne prvky sa posudzujú naďalej podľa skoršej (zrušenej a neúčinnnej) právnej úpravy.“

17. Z vyššie uvedeného vyplýva, že aj napriek tomu, že v Zákone o priestupkoch chýbajú prechodné ustanovenia k problematike zrušeného § 88 ods. 1, nemožno na vzťahy vzniknuté do 31.08.2008 aplikovať novú právnu úpravu, nakoľko by bol porušený ústavný princíp zákazu retroaktivity a je potrebné aplikovať na spomenuté vzťahy zrušenú právnu úpravu s poukazom aj nato, že preklúzia je inštitútom hmotného práva a nemožno v danom prípade aplikovať zásady typické pre právo procesné akými sú princíp okamžitej aplikability procesných noriem dopĺňaný pravidlom zachovania účinkov procesných úkonov, nazývaný tiež princíp justifikácie účinkov procesných úkonov. (bližšie pozri prof. Marek Števček Bulletin SAK 3/2015).

18. Okrem vyššie uvedeného, keďže novšia právna norma (§ 71 ods. 3 Správneho poriadku), ktorej účinnosť nastúpila až v priebehu plynutia prekluzívnej lehoty (nakoľko dovtedy právna úprava účinná do 31.08.2008 vylučovala použitie § 71 ods. 3 Správneho poriadku z dôvodu špeciality, čiže jej účinnosť na konania o výkon rozhodnutí vo veciach priestupkov mohla nastať najskôr až 01.09.2008), obsahuje

právnú úpravu, podľa ktorej je situácia pre povinného ako jej adresáta nevýhodnejšia, bolo potrebné aplikovať ustanovenie § 88 ods.1 zákona o priestupkoch účinného do 31.8.2008.

19. Súd má za to, že aj napriek podaniu súdneho exekútora zo dňa 10.01.2020, v ktorom odkazuje na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6MCdo/12/2012 zo dňa 26.06.2013, uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 16CoE/244/2011 a uznesenie Krajského súdu v Nitre sp. zn. 9CoE/9/2019 a ďalšie rozhodnutia, tunajší súd dostatočne a logicky zdôvodnil svoj právny názor a vysporiadal sa tak aj s § 220 ods. 3 CSP. Na uvedenom nič nemení ani poukázanie na predmetné rozhodnutie Najvyššieho súdu SR a ďalších spomenutých súdov, nakoľko takýmto rozhodnutím nie je všeobecný súd viazaný, a to s poukazom na § 193 CSP. Súd dáva do pozornosti rozhodnutie ÚS SR sp. zn. III. ÚS 568/2016: „K argumentácii sťažovateľky, že okresný súd rozhodol inak, ako v obdobných veciach rozhodujú iné všeobecné súdy, považuje ústavný súd za potrebné poznamenať, že mu neprislúcha zjednocovať in abstracto judikatúru všeobecných súdov, a suplovať tak poslanie, ktoré zákon č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov [§ 8 ods. 3, § 20 ods. 1 písm. b), § 21, § 22 a § 23 ods. 1 písm. b)] zveruje najvyššiemu súdu (resp. jeho plénu a kolégiám), keď mu okrem iných priznáva aj právomoc zaujímať stanoviská k zjednocovaniu výkladu zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov (m. m. I. ÚS 17/01). Preto, ak všeobecné súdy zaujímajú vo vzťahu k určitej otázke rôzne právne názory, nemožno z takéhoto ich postupu mechanicky vyvodzovať porušenie čl. 46 ods. 1 ústavy, pričom ústavný súd vzhľadom na svoje ústavné postavenie a princíp minimalizácie zásahov do činnosti všeobecných súdov, ktorý štandardne uplatňuje vo svojej judikatúre do takéhoto (vo všeobecnosti nežiaduceho) stavu, vstupuje len vo výnimočných prípadoch.“ Ide o rozhodnutia záväzná len v tých konkrétnych konaniach, v ktorých sa rozhodovalo, pričom judikatúra krajských súdov nie je v Slovenskej republike záväzným prameňom práva. Žiadny právny predpis explicitne neukladá všeobecnému súdu povinnosť byť viazaný akýmkoľvek rozhodnutím Najvyššieho súdu SR vydaným v inej veci a rozhodnutím krajského súdu. Podľa čl.144 ods. 1 Ústavy SR sudcovia sú pri výkone funkcie nezávislí a pri rozhodovaní sú viazaní ústavou, ústavným zákonom, medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 2 a 5 a zákonom. V tomto ustanovení sú vymedzené pramene práva, ktoré je povinný sudca rešpektovať. Všeobecne záväzná sú aj rozhodnutia Ústavného súdu SR vydané v konaní o súlade právnych predpisov podľa čl. 125ods. 6 Ústavy SR. Okrem takto vymenovaných prameňov práva je sudca pri rozhodovaní v konkrétnej veci viazaný aj právnym názorom Ústavného súdu Slovenskej republiky obsiahnutým v jeho rozhodnutí vydanom v konaní podľa čl. 125 ods. 1 Ústavy SR na základe návrhu súdu a právnym názorom odvolacieho a dovolacieho súdu v konkrétnej veci. Žiadny právny predpis teda explicitne neukladá všeobecnému súdu povinnosť byť viazaný akýmkoľvek rozhodnutím Najvyššieho súdu SR vydaným v inej veci (teda nad rámec viazanosti právnym názorom v rámci opravného konania). Súdne rozhodnutie (judikát) nie je prameňom práva, je len zdrojom argumentačnej sily pre zabezpečenie ústavne súladnej aplikácie a interpretácie právnych predpisov.

20. Súd exekúciu zastaví, ak zistí, že je daný dôvod na zastavenie exekúcie. Neúčinnosť exekučného titulu je jedným z dôvodov, pre ktorý musí byť exekúcia zastavená. Keďže exekučný titul vo veci sa stal v priebehu exekúcie neúčinným v dôsledku uplynutia prekluzívnej lehoty na jeho vykonanie (vymoženie povinnosti uloženej exekučným titulom), súd exekúciu podľa § 57 ods. 1 písm. b) EP a § 58 ods. 1 EP zastavil.

21. Podľa § 196 Exekučného poriadku za výkon exekučnej činnosti podľa tohto zákona patrí exekútorovi odmena, náhrada hotových výdavkov a náhrada za stratu času. Ak je exekútor platiteľom dane z pridanej hodnoty podľa osobitného zákona, 17bb) zvyšuje sa jeho odmena a náhrady určené podľa tohto zákona o daň z pridanej hodnoty.

22. Súdnemu exekútorovi trovy exekúcie nepriznal, nakoľko síce mal na ich vyčíslenie určenú lehotu 30 dní od doručenia výzvy, no zároveň nič nebránilo súdnemu exekútorovi už v obsiahlom podaní zo dňa 10.01.2020 uviesť, či v prípade zastavenia exekúcie si trovy exekúcie uplatňuje alebo nie, prípadne už rovno zaslať vyčíslenie trov exekúcie.

Poučenie:

Proti I. výroku tohto uznesenia je prípustné odvolanie.

Odvolanie možno podať v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Levice, v dvoch písomných vyhotoveniach.

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 3 CSP odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Proti II. výroku tohto uznesenia nie je prípustné odvolanie.